

જીવવિજ્ઞાન સાથેના વિકલ્પો...

મિત્રો, ગુજરાત બોર્ડનાં તથા CBSE થી 12નાં પરિણામો જાહેર થઈ ગયાં છે. બધાં જ ખુશખુશાલ છે. 85 + % પરિણામ આવતાં વાલી- વિદ્યાર્થીઓ આનંદમાં છે પણ PCB ગ્રુપ લઈને જેમણે મેડિકલ ક્ષેત્રે આગળ નથી વધવું તે સૌ માટે અન્ય ઘણા વિકલ્પો ઉપલબ્ધ છે.

Bachelor in Veterinary Science

એ 5.5 વર્ષનો અભ્યાસક્રમ છે. જેમાં અભ્યાસુ પશુચિકિત્સા અથવા પ્રાણી વિજ્ઞાનમાં શીખે છે. સાથે જ તાલીમ પણ મેળવે છે અને પશુચિકિત્સક તરીકે પ્રેક્ટીસ કરી શકે છે. આ કોર્સના સ્કોપ વિશે વાત કરીએ તો સૈન્ય દળોમાં પાલતુ સંભાળ રાખનાર વ્યાવસાયિકો, વેટનરી ફાર્માસિસ્ટ અને પ્રાણી વર્તન વ્યવસ્થાપન નિષ્ણાતો તરીકે કામ કરી શકે છે. આગળ

જતાં વધુ તકો જેમાં સરકારી ક્ષેત્રથી ખાનગી ક્ષેત્ર તરફ લઈ જાય છે. પશુઆરોગ્ય, પોષણ, પશુસંભાળ ઉત્પાદન વ્યવસ્થાપન, પશુમાવજત, વિવિધ ફાર્મની તકો પ્રદાન કરે છે. આજે તો Pet રાખવાનો કેઝ વધ્યો છે. જેમને પ્રાણીઓથી ડર ન લાગતો હોય એમને માટે ખૂબ જ રસદાયક ક્ષેત્ર છે.

Pharmacy

આજે હેલ્થ ઈન્ડસ્ટ્રી ક્રૂદકે ને ભૂસકે વિકસી રહી છે ત્યારે સ્નાતક અને અનુસ્નાતક ડિગ્રી દવાઓનાં ઉત્પાદન ક્ષેત્રે ઊંચા પગારવાળી નોકરીઓની તક આપે છે. ફાર્માસિસ્ટ ઉત્પાદન, પેકેજિંગ, સંશોધન અને વિકાસ અને તબીબી લેખન માટે ક્ષેત્રો ખુલ્લાં છે. હેલ્થ કેર, રિસર્ચ અને મેડિકલ માર્કેટિંગમાં સ્નાતકોની માંગ વધારે છે. આગળ જતાં ડ્રગ્સ ઈન્સ્પેક્ટર, ડ્રગ્સ કંટ્રોલર, હોસ્પિટલ ફાર્માસિસ્ટનો સમાવેશ થાય છે.

BSC અને MSC in Clinical Research

ક્લિનિકલ રિસર્ચ એ દવાઓ અને માનવ વર્તન

વિશેના ચોક્કસ પ્રશ્નોના ઉકેલની ખાતરી કરવા માટે મનુષ્યની ભાગીદારી સાથે પ્રયોગો હાથ ધરવાની પ્રક્રિયા છે. ઉદાહરણ તરીકે હાલમાં કોરોના પછી થતાં યુવાનોમાં હાર્ટ એટેકના કિસ્સામાં વધારો. આ ક્ષેત્રે કામ કરવાથી સામાજિક ક્ષેત્રે ઉમદા પ્રદાન કરવાની તક મળે છે.

Genetics

આ ક્ષેત્રે ઘણા અભ્યાસક્રમોના વિકલ્પો મળે છે. BSC જિનેટિક્સ, MSC in એપ્લાઈડ જિનેટિક્સ, બાયો મેડિકલ અને હ્યુમન જિનેટિક્સ, જેના લીધે અભ્યાસુ

ફાર્માસ્યુટિકલ ડેટાનું વિશ્લેષણ અને અર્થઘટન કરવા માટે માહિતી ટેકનોલોજીનો ઉપયોગ કરે છે. અભ્યાસ પૂર્ણ કર્યા પછી ફાર્માસ્યુટિકલ કંપનીઓ, બાયોટેકનોલોજી કંપનીઓ, આરોગ્યસંભાળ સંસ્થાઓમાં નોકરીની તકો રહેલી છે.

Bio-Technology

BSC અને MSCનો અભ્યાસક્રમ બાયોલોજી અને ટેકનોલોજીનું મિશ્રણ છે. તે ઔદ્યોગિક પ્રક્રિયામાં સજીવોનો અભ્યાસ કરાવે છે. સામાન્ય લોકોનાં જીવનને વધુ બહેતર બનાવવા માટે, પાકની ઊપજમાં સુધારો કરવા, રોગચાળાના રોગો માટે રસી અને દવાઓ વિકસાવવા, ખાદ્ય ચીજોનાં યોગ્ય ઉત્પાદન પર દેખરેખ રાખવા સહિતનાં વિવિધ ક્ષેત્રોમાં કારકિર્દીની તકો મળે છે. ઉદાહરણ તરીકે જોઈએ તો એક ઝાડમાં વિવિધ પ્રકારનાં ફળો ઉગાડવાં. બાયોસેન્સર્સ દ્વારા બ્લડપ્રેશર, પલ્સ, શ્વાસ અને શરીરનું તાપમાન ટ્રેક કરી શકાય છે.

Food Science

ખાદ્યવિજ્ઞાનમાં છોડ, ડેરી અને ખોરાકને અસર કરતી જૈવિક અને રાસાયણિક પ્રક્રિયાઓની સંપૂર્ણ સમજણ મળે છે. તેમાં કૃષિવિજ્ઞાન, બાગાયત, દૈનિક તકનીક અને કૃષિ ઈજનેરીનો સમાવેશ થાય છે. ફૂડ પ્રોસેસ અને ફૂડ ટેકનોલોજીસ્ટ તરીકે ઉમદા તકો મળે છે. આજે ફોડન ફૂડ ટેકનોલોજી ઝડપથી વધી રહેલું ક્ષેત્ર છે.

Public Health Administration

કોરોનાકાળ પછી આ ક્ષેત્રની વધુ બોલબાલા છે. જેમાં જવાબદારીભર્યા હોદ્દા પર કામ કરવાની તક મળે છે. આ અભ્યાસક્રમ સમુદાયના આરોગ્યની દેખરેખ રાખવા માટે અભ્યાસુને તૈયાર કરે છે.

Physiology

શરીરવિજ્ઞાન ક્ષેત્ર. એ તમામ જીવંત જીવોની શારીરિક પ્રવૃત્તિઓ અને પદ્ધતિઓનો અભ્યાસ છે. આ અભ્યાસક્રમ સ્પોર્ટ્સ ફિઝિયોલોજીસ્ટ, બાયો મેડિકલ સહાયક જેવાં ક્ષેત્રે ઉમદા તકો આપે છે.

જીનેટિક્સ, ઈમ્યુનોલોજીસ્ટ, સાયટોજેનેટિક્સ, ફોરેન્સિક DNA એનાલિસ્ટ જેવાં ક્ષેત્રે ઊંચા પગારધોરણ સાથે કામ કરી શકે છે. જેમને જીવંત જીવોના જનીનો અને આનુવંશિકની વિવિધતામાં રસ છે તેઓને માટે ઉત્તમ ક્ષેત્ર છે. આજે તો સ્ટેમ સેલ થેરાપીનો જમાનો છે. ભારત ખાતે ખૂબ જ બહોળો અવકાશ છે. જીન થેરાપી દ્વારા ગંભીર રોગોની સારવાર કરવામાં આવે છે.

Bio-Informatics

બાયો ઈન્ફર્મેટિક્સ એ બાયોલોજી, કોમ્પ્યુટર સાયન્સ અને ઈન્ફર્મેશન ટેકનોલોજીનો સંયુક્ત અભ્યાસક્રમ છે. આ પ્રવાહના વ્યાવસાયિકો બાયોમેડિકલ અને

Bio-medical Science

આ ક્ષેત્રે માનવ શરીરમાં કોષો અને અવયવો કેવી રીતે કાર્ય કરે છે તેનો અભ્યાસ સામેલ છે. જે આરોગ્ય સંભાળમાં જ્ઞાન વિકસાવવા માટે વિવિધ શાખાઓનાં વિવિધ પાસાંઓ જોડે છે. ટોક્સિકોલોજીસ્ટ, ફોરેન્સિક વ્યવસાયો, સંશોધક તેમ જ હેલ્થકેર ક્ષેત્રે નોકરીની તકો સાંપડે છે. મિત્રો, સમાજને દરેક વ્યાવસાયિકોની જરૂર છે. આપણે માત્ર એટલું જ વિચારવાનું 'હું ક્યાં ક્ષેત્રે ઉત્તમ કાર્ય કરી શકીશ?' બસ આ વિચાર ultimate happiness જીવનમાં લાવશે.

